

12

Kungar drar ut i krig

12 – 18 december 2004

Nyckeltext
4 MOS 12:6

Lyssna till Herrens ord: Finns det en profet ibland er visar jag mig för honom i syner, talar jag till honom i drömmar.

Huvudteman

Vad händer med Daniel i början av kapitel 10? Vad menar Daniel med "i kommande dagar"? Var finns den stora striden i de här texterna? På vilka sätt är Daniel 11 en parallell till Daniel 2, 7, och 8? Vilka texter visar Roms roll så som den avbildas i de här kapitlen? Vad är "den vanhelgande skändligheten" som Daniel talar om?

Gud lyfter slöjan

Daniel 10–12 är en enhet som har tre beståndsdelar. Den första delen är kapitel 10, den andra delen synen i Dan 11: 2–12:4 och den tredje i Dan 12:5–13 inte bara avslutar kapitlet utan också Daniels bok. Daniel får den sista synen två år efter det att judarna återvänt från Babylonien. I synen lyfter Gud historiens slöja och visar Daniel kampen mellan det godas och det ondas krafter. I Upp 12:7–9 finns en liknande bild: Mikael och hans änglar kämpar mot ondskans furste och hans änglar. Resultatet är detsamma i båda böckerna – den store fursten Mikael segrar över Satan och befriar sitt folk, dem som "är skrivna i boken". Dan 12:1.

Daniels sista syn går över samma historiska grund som kapitel 2, 7 och 8, samtidigt som den ger oss en glimt av den stora strid som utspelas bakom ridån i människans historia.

Daniel får en syn

I början av kapitel 10 har Daniel sört och fastat i tre veckor. Varför? Dan 10:2, 3.

Daniel ber för sitt folk

Även om det inte finns någon förklaring i kapitlet, ger de historiska förhållandena i Palestina en del svar. Kung Kyros tredje regeringsår (535 f Kr) är den mest sannolika tiden när samarierna väcker motstånd mot judarna enligt Esr 4:1–5. Daniel måste ha hört talas om samariernas uppror och han fastar och ber för sitt folk i Palestina. Då får han se "en man som var klädd i linnekläder". Dan 10:5. En syn på dagen skiljer sig från en syn på natten och en profetisk dröm som i kapitel 7.

Hur påverkar synen Daniel och hans vänner? Dan 10:7–9, 17.

Budskapen stärker tron

Synens effekt på Daniels vänner är likadan som när Jesus visar sig för Saul på vägen till Damaskus. Apg 9:3–7. Den påminner om Johannes i Upp 1:17. Daniel faller i trans precis som Petrus i Apg 10:9–11 och Paulus i 2 Kor 12:1, 2 och han är inte medveten om sin omgivning medan han ser synen. Hela hans uppmärksamhet går till det han ser och det verkar som om han är del av den. Dan 12:5–9.

Jämför Daniel med Ellen White: "Ibland när jag ser en syn kommer mina vänner till mig och ropar: 'Hon andas ju inte!'. De håller en spegel framför läpparna på mig och ser att det inte blir imma på glaset. Det är då jag talar om det jag ser. Budskapen ges för att stärka tron hos alla att vi ska lita på profetians ande på den sista tiden." *Selected Messages*, band 3, s 38, 39. När Ellen White inte andas under sina syner, visar det inte att synerna kommer från samma källa som Daniels, men det visar att de faktiskt är övernaturliga. "På deras frukt skall ni känna igen dem."

För eftertanke

Anta att någon bland oss i dag skulle få syner och tecken som Daniel och Ellen White och andra profeter. Hur ställer vi oss till en sådan person och deras påståenden?

Kommande dagar

Jag har "kommit för att låta dig veta vad som skall ske ditt folk i kommande dagar". Dan 10:14. När är det?

Flera betydelser

När vi läser de tolv hänvisningar i Gamla testamentet som förutom Daniels bok hänvisar till "kommande dagar" ser vi att det kan syfta på olika perioder i historien. I 1 Mos 49:1 säger Jakob till sina söner: "Jag vill förkunna vad som händer er i kommande dagar." Jakob står vid slutet av sitt liv och ser in i framtiden. Med profetisk inspiration förutsäger han viktiga händelser i sina barns och deras arvingars historia. Han ser att de bosätter sig i Kanaan, han ser två ledande, framstående personer – Juda och Josef eller Efraim – och han förutsäger att Messias ska komma från Judas släkt. Vers 8, 22, 10. Eftersom Jakob i första hand beskriver sina (Israels) arvingars historia, syftar "kommande dagar" på en framtid som börjar när Kanaan besegras och de fortsätter till Jesus första ankomst.

I 5 Mos 31:29 förutsäger Mose att israeliterna ska bli korrupta och att olycka ska drabba dem i "kommande dagar". Den profetian uppfylls på domarnas och kungarnas tid, när israeliterna upprepade gånger avfaller. Dom 2:11–16; Jer 7:28–34. Jer 23:20 och 30:24 syftar på Jerusalems fall år 586 f Kr och Jeremia säger att judarna tydligt ska se att de katastrofer som drabbar dem är Guds dom.

I Jer 48:47 och 49:39 handlar det om tiden för det persiska återlämnandet. I andra bibeltexter kallas tiden för Messias rike för "kommande dagar".

Tiden kan alltså syfta på 1. en specifik period i Israels historia och 2. Israels framtida historia med början vid erövringen eller monarkin och fram till Messias tid och 3. Messias tid eller tiden omedelbart före den. I Dan 10 syftar "kommande dagar" på framtiden, som börjar på Daniels tid och slutar med Jesus andra ankomst. Det vet vi, för många av profetiorna, som Daniel 2 och 7, sträcker sig tydligt till slutet på vår värld.

För eftertanke

Vad innebär det att leva på den sista tiden? Finns det en fara i att höra det uttrycket så mycket att det förlorar sin mening?

Den stora striden

Vilket slags strid beskrivs i Dan 10:13? Var äger striden rum? Vilka makter är inblandade?

Änglarna arbetar

”Medan Satan strävar för att påverka de makthavande i riket Medien-Persien och missgynnar Guds folk, arbetar änglar för de landsförvisade. Hela himlen är intresserad av striden. Genom profeten Daniel får vi en glimt av den mäktiga striden mellan det godas och det ondas makter. I tre veckor kämpar Gabriel med mörkrets makter och försöker motverka de makter som påverkar Kyros tankar och innan kampen är slut, kommer Jesus själv till Gabriels hjälp.” Ellen White, *Prophets and Kings*, s 571, 572.

Vem är ”perserrikets änglafurste” i vers 13? Läs Ef 6:12 för att få lite hjälp. Jämför perserkungens furste med Daniels furste i Dan 10:21. Vem är den fursten?

Det gäller att välja sida

Som vi ser i Daniel 10 kan varken Satan eller Jesus tvinga den persiske kungen, men de kan påverka honom. Den fria viljan är en av de största gåvor vi människor har fått, men den har kostat: Jesus på korset. Om vi inte har en fri vilja, kan vi inte synda och om vi inte syndar, behövs inte korset. Korset är på många sätt det bästa exemplet, inte bara på att människan faktiskt har en fri vilja, utan på följderna av att vi missbrukar den fria viljan. Därför är det så viktigt att vi gör allt i vår makt för att hålla vår vilja på Jesus sida och att följa hans lag. Sist och slutligen befinner vi oss alla mitt i den stora striden och det är vi som väljer vilken sida vi ska stå på, vilken furste vi ska alliera oss med. Det kan ingen göra i vårt ställe.

För eftertanke

Om man drar undan det som skiljer det synliga och det osynliga, vad tror du att du får se omkring dig? Tänk dig att kampen om dig själv pågår just nu. Vad kan du göra för att hålla dig tryggt på den vinnande sidan?

Kungar från norr och söder

Riken på rad

I Daniel 2, 7 och 8 nämns en rad riken från det babyloniska till Guds rike vid tidens slut. Därför kan vi förvänta oss att den sista synen i boken (Dan 11:1–12:4) som också handlar om en rad politiska riken, gäller ungefär samma tidsrymd som de tidigare synerna.

Varla riken nämns i Dan 11:1–4? Läs också Dan 8:2–22.

Efterföljarna krigar

Daniel 11 tolkas på många olika sätt, till och med inom vårt eget trossamfund. Modern forskning tolkar det som att Alexander den stores efterföljare krigar mellan sig. Även om verserna omedelbart efter Dan 11:1–4 hänvisar till en del av det, kan inte hela kapitlet handla om det (som vi ska se).

I vers 22 nämns en kung som ska "krossa förbundsfursten". Vem är det och vad betyder det att krossas? Dan 9:25–27.

Messias krossas

I Dan 9:25–27 bekräftar messiasfursten det förbund som Gud upprättat med israeliterna på Sinai. Jesaja kallar Messias "fredsfurste" och Daniel kallar Mikael "änglafurste". Jes 9:6; Dan 12:1. Förbundsfursten är alltså Messias. Vers 21 är en hänvisning till Jesus död på korset och hjälper oss att förstå Daniel 11 och 12.

Messias "krossas" när han dör under den romerske kejsaren Tiberius. Därför är han troligen den "föraktliga" personen i Daniel 11:21. Mellan vers 4 som beskriver hur det grekiska riket delas efter Alexander den stores död, och vers 21 där Jesus dör, kommer det hedniska Rom in i bilden. De flesta adventistforskare ser övergången från de grekiska rikena till Rom i vers 14 eller vers 16.

För eftertanke

Hur svårt Daniel 11 än är att förstå, visar det ändå att Gud styr över människorna. Tänk tillbaka på ditt liv. Har du sett bevis på att Gud leder, fastän du ibland undrar var han finns? Vad kan du lära dig av det som kan hjälpa dig i framtiden?

Den vanhelgande skändligheten

Hjälp att spåra historien

I Daniel 7 och 8 ser vi att det kristna Rom kommer efter de världsliga makterna. Det politiska Rom styr när "förbunds-fursten" Jesus "krossas". Bilden av Jesus ger oss en stark historisk markering som hjälper oss att spåra det historiska händelseförloppet i Daniel 11.

Vilka tecken finns i andra delen av kapitel 11 som visar att det kristna Rom uppstår efter de politiska makterna? Dan 11:31, 36.

Orden förklaras

En förändring i händelsernas gång kan verka förvirrande, men vissa uttryck i vers 31 och 36 syftar tillbaka på kapitel 7 och 8 och hjälper oss att förstå vilken den starka makten är. Här är uttrycken:

1. "Trupper som han har sänt ut kommer att gå in och kränka tempelborgen." Dan 11:31. I Dan 8:11 kränker det lilla hornet platsen för Guds helgedom.
2. De avskaffar det dagliga offret. I Dan 8:11 avskaffar det lilla hornet de dagliga offren.
3. "Han skall upphöja sig själv och göra sig större än alla gudar." I Dan 8:11 höjer det lilla hornet sig lika högt som "härens furste".
4. "Han skall uttala oerhörda ord mot den högste Guden." I Dan 7:25 höjer det lilla hornet sin röst mot den Högste.

Bibeln visar alltså att den stora makten i andra hälften av kapitel 11 är det lilla hornet. Vad betyder "den vanhelgande skändligheten" som det lilla hornet ersätter det dagliga offret med? Dan 11:31.

Falskt system gör intrång

I Dan 12:11 finns ytterligare en hänvisning till att det dagliga offret avskaffas och att "en vanhelgande skändlighet ställs upp". I Daniel 8 syftar det dagliga offrets avskaffande på att Jesus verk som överstepräst i himlen ställs i skuggan när det lilla hornet tar makten. I Dan 11:31 och 12:11 inkräktar ett falskt system för tillbedjan på det dagliga offret, Jesus medling i himlen. Det är den vanhelgande skändligheten.

Studiehjälp	<p>”I mänsklighetens historia ser det ut som om folkens tillväxt och rikenas uppgång och fall berott på människornas egen vilja och skicklighet. Det verkar som om det är deras kraft, ärelystnad och godtycklighet som i hög grad har avgjort det som skett. Men i Guds ord dras ridån åt sidan, och i hela skådespelet med människornas intressen, makt och känslor, ser vi en nådig Gud som stilla och tålmodigt utför sin vilja.” Ellen White, <i>Vägen till mognad</i>, s 190.</p> <p>I Matt 24:15 och Mark 13:14 hänvisar Jesus till den vanhelgande skändligheten som Daniel talar om. I båda fallen hänvisar han till den som en händelse i framtiden. Det visar att ”den vanhelgande skändligheten” inte inträffar någon gång före Jesus tid (till exempel under Antiochos Epifanes tid) utan att den inträffar ännu senare, vilket hjälper oss att förstå vad det är.</p>
Omtanke	Vad har ni upplevt av den strid som Daniel 10 talar om?
Förbön	Förutom andra böneämnen, be för Guds inflytande på politiska ledare och myndigheter.
Samtalsfrågor	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="322 869 1010 1029">1. Tre gånger får Daniel veta att han är högt älskad. Det är inte många av oss som nånsin hört en ängel säga direkt till oss att vi är högt älskade i himlen. Hur kan vi veta att vi är det? Vilka andra sätt har Gud för att låta oss få veta att han faktiskt älskar oss? <li data-bbox="322 1029 1010 1157">2. Daniel 11 har utsatts för oupphörliga och vilda spekulationer. Vilka parametrar har vi sett hittills i boken (till exempel Daniel 2, 7 och 8) som kan hjälpa oss att förstå kapitel 11 och 12?
Sammanfattning	<p>I kapitel 10 får Daniel en glimt av den andliga striden mellan Jesus och Satan. Han får försäkran om att Gud älskar och uppskattar honom och får se att de himmelska makterna påverkar jordiska riket för Guds folks skull. I Daniel 11 finns detaljerade profetior om nationernas historia från det persiska riket till tidens slut.</p>